

P7_TA(2011)0018

Razmere na Haitiju leto po potresu: humanitarna pomoč in obnova

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 19. januarja 2011 o razmerah na Haitiju leto po potresu: humanitarna pomoč in obnova

Evropski parlament,

- ob upoštevanju mednarodne donatorske konference za novo prihodnost Haitija, ki je potekala 31. marca 2010 v New Yorku, in poročila o obisku delegacije Odbora Evropskega parlamenta za razvoj v New Yorku,
- ob upoštevanju akcijskega načrta iz marca 2010 za ponovni vzpon in nacionalni razvoj Haitija ter obsežne obnove za prihodnost,
- ob upoštevanju sklepov izredne seje Sveta za zunanje zadeve, ki je 18. januarja 2010 potekala v Bruslju,
- ob upoštevanju izjave visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 19. januarja 2010 o potresu na Haitiju,
- ob upoštevanju sklepov pripravljalne ministrske konference, ki je 25. januarja 2010 potekala v Montrealu,
- ob upoštevanju evropskega soglasja o humanitarni pomoči, ki so ga tri evropske institucije podpisale decembra 2007,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. februarja 2010 o nedavnem potresu na Haitiju¹,
- ob upoštevanju poročila misije Odbora Evropskega parlamenta za razvoj na Haitiju (25.-27. junij 2010),
- ob upoštevanju poročila Skupne parlamentarne skupščine AKP-EU z dne 30. avgusta 2010 o misiji za ugotavljanje dejstev na Haitiju in v Dominikanski republiki,
- ob upoštevanju skupnega dokumenta Catherine Ashton, podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter komisarke Kristaline Georgieue o izkušnjah iz odziva Unije med nesrečo na Haitiju (junij 2010),
- ob upoštevanju sporočila Komisije o evropski zmogljivosti za odzivanje v izrednih razmerah z dne 26. oktobra 2010 (KOM(2010)0600),
- ob upoštevanju misije Združenih narodov za stabilizacijo na Haitiju (MINUSTAH),
- ob upoštevanju poročila Michela Barnierja z naslovom Za evropske enote civilne zaščite, imenovane „Europe Aid“, objavljenega maja 2006,
- ob upoštevanju člena 110(4) svojega poslovnika,

¹ UL C 341 E, 16.12.2010, str. 5.

- A. ker je potres, ki je z močjo 7,3 po Richterjevi lestvici 12. januarja 2010 na Haitiju povzročil 222.750 smrtnih žrtev, prizadel 3 milijone ter razselil 1,7 milijona ljudi, od katerih je več kot milijon še vedno v neorganiziranih taboriščih, ki bi bila morala biti začasna, in ker so združenja zagovornikov človekovih pravic obsodila neznosne življenjske razmere v teh neorganiziranih taboriščih, zlasti posilstva in spolno nasilje nad ženskami,
- B. ker se v državi, v kateri skoraj 60 odstotkov prebivalstva živi na podeželju in 80 odstotkov v popolni revščini, med 2,5 in 3,3 milijona ljudi spopada z negotovostjo glede preskrbe s hrano,
- C. ker so leto po potresu razmere na Haitiju še vedno kaotične, v državi še vedno vladajo izredne razmere, obnova pa se le stežka začinja,
- D. ker so desetletja revščine, uničevanja okolja, občutljivosti za mnoge naravne nesreče, nasilja, politične nestabilnosti in diktature povzročila, da je Haiti najrevnejša ameriška država, v kateri se je pred katastrofo večina od 12 milijonov prebivalcev preživljala z manj kot dvema dolarjema na dan; in ker je škoda, nastala ob potresu, še poslabšala sposobnost države, da nudi osnovne javne storitve in se torej aktivno odzove na prizadevanja za pomoč in obnovo,
- E. ker je bilo do danes nakazanih le 1,2 milijarde od 10 milijard dolarjev (v 2 delih: 18 mesecev in 3 leta) obljubljenih na mednarodni donatorski konferenci za obnovo Haitija, ki je potekala 31. marca 2010 v New Yorku,
- F. ker je nedavna tragedija na Haitiju pokazala, da je treba okrepiti instrumente, ki so Uniji na voljo za obvladovanje nesreč (humanitarna pomoč in mehanizem civilne zaščite Unije), zlasti njihovo učinkovitost, hitrost, usklajevanje in prepoznavnost,
- G. ker je bila na predlog Haitija ustanovljena začasna komisija za obnovo, da bi se omogočilo usklajevanje, učinkovita razporeditev sredstev ter izvajanje akcijskega načrta za razvoj Haitija; ker je Evropska komisija kot največja donatorica članica začasne komisije in ima pravico do glasovanja,
- H. ker je odstranitev ruševin največji izziv za obnovo te države – majhen del je že odstranjen – in ker bo s sedanjo hitrostjo potrebnih 6 let za odstranitev milijonov kubičnih metrov ruševin,
- I. ker je epidemija kolere, ki je izbruhnila 19. oktobra 2010, do danes povzročila več kot 3000 smrtnih žrtev in prizadela več kot 150 000 ljudi; ker širjenje epidemije odkriva očitne strukturne pomanjkljivosti haitijske države ter pomanjkljivosti sistema mednarodne pomoči in misije Združenih narodov za stabilizacijo na Haitiju in ker na boj proti koleri vpliva zlasti sedanja politična kriza, nastala po volitvah,
- J. ker so od 174 milijonov dolarjev Združeni narodi za boj proti epidemiji kolere prejeli le 44 milijonov,
- K. ker je Svetovna zdravstvena organizacija napovedala, da bo, če se epidemija ne ustavi, v naslednjih dvanajstih mesecih prišlo do 400 000 novih primerov kolere,
- L. ker je po volitvah 28. novembra 2010, katerih predhodni izidi so bili znani na začetku decembra, prišlo do nasilnih protestov na Haitiju ter številnih pritožb zaradi goljufij; ker bi

mednarodna skupnost morala podpirati pregleden in zakonit volilni postopek, da bi se zagotovilo pošteno glasovanje, nujno potrebno za obnovo države; ker je zaščita civilistov prednostna naloga,

1. ponovno poudarja svojo solidarnost s prebivalci Haitija, ki trpijo zaradi posledic potresa in kolere, in poudarja, da mora obnova potekati v posvetovanju in sodelovanju s haitijskim prebivalstvom in civilno družbo;
2. poziva mednarodno skupnost, vključno z Evropsko unijo, naj se odločno in dolgoročno zaveže, da bo izpolnila vse obljube z mednarodne donatorske konference v New Yorku, in naj nemudoma ukrepa; poudarja tudi, da se morata humanitarna pomoč in pomoč pri obnovi, ki ju zagotovi Unija, dodeliti v obliki nepovratnih sredstev in ne posojil, ki povzročajo zadolževanje;
3. opozarja na veliko mobilizacijo mednarodne skupnosti po razdiralnem potresu na Haitiju in njeno dejansko politično pripravljenost, da obnovo države podpre tako, da ne bi ponavljala napak iz preteklosti ter da bi za vselej odpravila globoke razloge za revščino na Haitiju;
4. obžaluje obseg katastrofe na Haitiju, katere posledice ostajajo jasno vidne tudi leto dni po potresu; pozdravlja znesek humanitarne pomoči, ki ga je Evropska komisija namenila tej državi in ki znaša 120 milijonov EUR (od tega 12 milijonov za boj proti koleri), prispevek držav članic Unije v višini okrog 200 milijonov EUR, prizadevanja evropske komisarke za mednarodno sodelovanje, humanitarno pomoč in krizno odzivanje ter GD ECHO in njegovih strokovnjakov;
5. poudarja, da je oblikovanje grozdov omogočilo usklajevanje humanitarne dejavnosti na terenu, vendar je ta metoda vseeno pokazala svoje pomanjkljivosti zaradi velikega števila humanitarnih dejavnikov ter zapletenosti izrednih razmer zaradi velike koncentracije prebivalstva v mestih;
6. pozdravlja prizadevanja in delo, ki so ga opravile humanitarne organizacije (Rdeči križ, nevladne organizacije, Združeni narodi) in države članice, ter vztraja, da je treba poročati o nevidnih posledicah humanitarne dejavnosti ter da so bile razmere pod nadzorom zato, ker je bilo poskrbljeno za ranjene, pitno vodo in hrano ter začasna bivališča;
7. ugotavlja, da je epidemija kolere pokazala skorajda popolno nesposobnost haitijske države v boju s to boleznijo, ki jo je mogoče enostavno preprečiti in zdraviti, ter pomanjkljivosti sistema humanitarne pomoči v državi z veliko humanitarno dejavnostjo (12000 nevladnih organizacij); poudarja, da šibkih točk haitijske države ne smejo in ne morejo blažiti humanitarni akterji ter da je treba delovati v prid dolgoročnega razvoja, zlasti na področju dostopa do zdravstvene oskrbe, pitne vode in higienskih razmer;
8. pozdravlja skupno zavezo Komisije in držav članic na mednarodni donatorski konferenci za obnovo Haitija, da bodo državi namenile 1,2 milijarde EUR, od katerih bo 460 milijonov nehumanitarne pomoči Komisije; ponovno poudarja svojo zahtevo, naj Evropska unija kot največja donatorica odigra vodilno politično vlogo v prizadevanjih za obnovo;
9. poziva Komisijo in države članice, naj v prizadevanja za obnovo Haitija vključijo lokalno proizvodnjo hrane in zanesljivo preskrbo s hrano (prek razvoja podeželske infrastrukture in pomoči malim kmetom) v skupni pristop pri načrtovanju sredstev za obnovo Haitija ter vmesni pregled načrtovanja sredstev, ki so ostala od Komisije (169 milijonov EUR od 460

milijonov, obljubljenih v New Yorku, je še vedno na voljo); poziva k izvajanju novega okvira ukrepov glede varnosti preskrbe s hrano ki ga je Komisija napovedala marca 2010;

10. obžaluje dejstvo, da je začasna komisija za obnovo Haitija, ki mora imeti osrednjo vlogo pri usklajevanju obnove, pozno začela svoje delo; obžaluje pomanjkanje informacij o njenem delovanju in učinkovitosti ter poziva Komisijo kot članico te komisije, naj se posreduje za pospešitev izvajanja njenega mandata in preuči njeno delovanje ter naj Evropskemu parlamentu predloži poročilo o dejavnosti začasne komisije za obnovo Haitija, o razporeditvi virov ter o sredstvih, obljubljenih na konferenci v New Yorku, ki so bila dejansko porabljena za obnovo;
11. priznava, da lahko začasna komisija za obnovo Haitija, ki je osrednji organ za upravljanje obnove, učinkovito deluje le s ponovno vzpostavitvijo haitijske državne strukture in obnovo haitijskega vodstva, ki mora biti izvoljeno na preglednih in zakonitih volitvah ter mora pokazati dejansko politično voljo za sprejemanje odločitev, ki bodo omogočile spopadanje s tem titanskim gradbiščem;
12. nemudoma poziva haitijsko vlado, naj si še naprej prizadeva za izpolnitev zavez iz nacionalnega načrta obnove, da bi okrepila ugled države, povečala učinkovitost upravljanja na lokalni ravni, okrepila nacionalne in lokalne ustanove ter povezala koncept politične, gospodarske in institucionalne decentralizacije;
13. ocenjuje, da je treba lokalne organe in predstavnike civilne družbe bolje podpreti in jih vključiti v proces odločanja;
14. obžaluje dejstvo, da imajo Haitijci za čiščenje ton ruševin na voljo le lopate, motike in samokolnice, ki onemogočajo gibanje po glavnem mestu, kar je glede na resnost razmer smešno; poudarja, da je odstranitev ruševin za obnovo Haitija nujno potrebna; obžaluje, da za to niso bila namenjena nikakršna sredstva; poziva Komisijo, naj zagotovi finančno in tehnično pomoč pri odstranjevanju ruševin;
15. poziva Združene narode, naj ponovno obravnavajo mandat svoje misije za stabilizacijo na Haitiju in se posebej posvetijo vprašanju varnosti ter ocenijo svojo učinkovitost ob zadnjih dogodkih, epidemiji kolere in trenutnih volitvah;
16. obžaluje veliko pomanjkanje stanovanj na Haitiju; poudarja, da je namestitev ljudi, ki so ostali brez domov in ki so večinoma nastanjeni v šotoriščih v glavnem mestu Port-au-Prince, težka zaradi pomanjkanja zemljišč, neobstoječega registra o zemljiščih ter zaradi izseljencev, ki imajo v lasti številne parcele, ter poziva haitijske oblasti, naj pokažejo politično voljo za proaktivne ukrepe, zlasti v zvezi z razlašanjem;
17. izraža čedalje večjo zaskrbljenost zaradi položaja najranljivejših, zlasti žensk in otrok, po potresu, ki je prizadel več kot 800 000 otrok, ki so bili izpostavljeni nevarnosti nasilja, spolne zlorabe, trgovine z ljudmi, izkoriščanja in zanemarjanja, ter poziva Evropsko unijo (Komisijo), naj se odločno zavzame za ponovno vzpostavitev življenjskih razmer, ki bodo otrokom omogočale zaščito in varnost, naj podpre vzpostavitev sistema socialne varnosti na Haitiju ter naj spodbudi šolsko reformo; poziva tudi k izboljšanju življenjskih razmer in varnosti v taboriščih;
18. poziva Evropsko unijo, naj z vlado na Haitiju sodeluje pri sestavi splošne zakonodaje za varstvo pravic otrok, pri vključevanju obveznosti, ki izhajajo iz številnih mednarodnih

instrumentov s področja otrokovih in človekovih pravic, ukinitve suženjstva in varstva otrokovih pravic, ki jih je Haiti ratificiral, v nacionalno zakonodajo;

19. meni, da je zelo pomembno, da Komisija podpre izvajanje identifikacije, popisa in iskanja družin otrokom, ki so bili od njih ločeni, ter vzpostavi poseben nadzor na mejah zoper trgovino z otroki in nezakonitim posvojitvam;
20. vztraja, da je nujno treba takoj vzpostaviti haitijsko državno strukturo zaradi delovanja demokracije in dobrega upravljanja države, ki je nujno potrebno za obnovo države, ter spodbujati vključevanje civilne družbe in haitijskega prebivalstva;
21. izraža globoko zaskrbljenost zaradi politične krize po rezultatih predsedniških in zakonodajnih volitev, ki so sprožili veliko nasprotovanje, a so jih misije tujih opazovalcev previdno potrdile, trenutno pa glasove ponovno preštevajo strokovnjaki Organizacije ameriških držav (OAS), ki so v svojem poročilu z dne 13. januarja 2011 predlagali, naj kandidat vladajoče stranke Jude Célestin zaradi dokazane goljufije prepusti mesto Michelu Martellyju;
22. poziva Evropsko unijo, naj naredi vse, kar je v njenih močeh, za odločno podporo zakonitemu in preglednemu volilnemu postopku ter za pravilen potek drugega kroga, preloženega na februar, da se Haitiju prepreči, da bi zapadel v še globljo krizo; meni, da bodo samo izvoljen in zakonit predsednik ter zakoniti poslanci lahko sprejemali potrebne odločitve ter da sta za obnovo nujni stabilnost in politična volja;
23. poziva mednarodno skupnost in Evropsko unijo, naj tesno sodelujeta z bodočimi haitijskimi oblastmi ter naj jim pomagata pri organizaciji njihovih institucij in državne infrastrukture, pri vzpostavljanju novega ravnovesja na vseh ravneh in popolnoma delujoče demokracije skozi ves postopek obnove;
24. poudarja ključni pomen kapitalskih tokov denarnih nakazil haitijskih izseljencev, ki se brez posrednikov namenjajo prebivalcem države, ti pa lahko ta sredstva nemudoma uporabijo za nujne potrebe; poziva države članice in haitijsko vlado, naj olajšajo pretok teh nakazil in si prizadevajo za zmanjšanje njihovih stroškov;
25. nemudoma poziva Unijo in njene države članice, naj pomoč in sanacijo na Haitiju vključijo med svoje glavne prednostne naloge; poudarja, da je prišel čas, ko je Haitiju treba pomagati, da postane gospodarsko ter politično močna in samostojna država; in poziva mednarodno skupnost, naj to priložnost izkoristi za dokončno izkoreninjenje osnovnih vzrokov revščine na Haitiju;
26. poziva Komisijo, naj si v duhu evropskega soglasja o humanitarni pomoči ter v sodelovanju z vlado, lokalnimi oblastmi in civilno družbo dodatno prizadeva za vključitev priprav na nesreče in za zmanjšanje nevarnosti nesreč v fazo izrednih razmer in dolgoročnega razvoja;
27. poziva Komisijo, naj čim prej predstavi zakonodajne predloge za ustanovitev enot civilne zaščite Evropske unije na podlagi mehanizma civilne zaščite Evropske unije;
28. ugotavlja, da je humanitarna pomoč na Haitiju prisotna že desetletja ter da se povezuje med pomočjo v izrednih razmerah, rehabilitacijo in razvojem v tej krizi kaže kot zelo pomembna in upravičena; vztraja, da je nujno, da Združeni narodi še naprej vodijo usklajevanje vseh civilnih in vojaških operacij, tako za ponovno vzpostavitev varnosti in humanitarne pomoči

kot tudi za obnovo in razvoj;

29. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Svetu, Komisiji, državam članicam, predsedniku in vladi Haitija, pomočniku generalnega sekretarja Združenih narodov za humanitarne zadeve in koordinatorju za nujno pomoč ter Svetovni banki in Mednarodnemu denarnemu skladu.